

Sygn. akt IV KK 68/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Barbara Skoczowska

SSN Jacek Błaszczyk (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **J. W.**

skazanego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 30 marca 2021 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego, na korzyść,

od wyroku Sądu Rejonowego w W.

z dnia 21 listopada 2018 r., sygn. akt II K (...),

uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

W dniu 28 września 2018 r. wraz z aktem oskarżenia przeciwko **J. W.** o czyn z art. 178a § 1 k.k., polegający na tym, że w dniu 19 września 2018 r. w miejscowości W., gm. S., woj. (...), znajdując się w stanie nietrzeźwości i posiadając w wydychanym powietrzu w I badaniu 0,81 mg/l alkoholu, w II badaniu 0,95 mg/l alkoholu, w III badaniu 0,91 mg/l alkoholu, w IV badaniu 0,76 mg/l alkoholu, w V badaniu 0,73 mg/l alkoholu, w VI badaniu

0,72 mg/l alkoholu prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki M. o nr rej. (...), prokurator przesłał wniosek złożony na podstawie art. 335 § 2 k.p.k. o skazanie oskarżonego za powyższy występki bez przeprowadzenia rozprawy i ukształtowanie orzeczenia w sposób uzgodniony uprzednio w toku postępowania przygotowawczego (kara grzywny w wysokości 150 stawek dziennych po 10 zł każda, zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych w ruchu lądowym na okres 3 lat z zaliczeniem na jego poczet okresu zatrzymania prawa jazdy, świadczenie pieniężne w kwocie 5000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zasądzenie kosztów i opłaty – k. 41, k. 51 akt II K (...) Sądu Rejonowego w W.).

W dniu 19 października 2018 r. (data wpływu do Sądu Rejonowego w W.), oskarżony nadesłał pismo, w którym oświadczył, iż cofa wniosek o dobrowolne poddanie się karze i kwestionuje swoje sprawstwo (k. 60 - 63).

Na posiedzeniu w dniu 21 listopada 2018 r. Sąd Rejonowy w W., w sprawie sygn. akt II K (...), uwzględniając wniosek prokuratora wydał wyrok w brzmieniu odzwierciedlającym uzgodnienia poczynione w postępowaniu przygotowawczym (k. 83 - 84).

Orzeczenie to uprawomocniło się bez zaskarżenia w dniu 29 listopada 2018 r.

Od tego wyroku kasację w trybie art. 521 § 1 k.p.k. wniósł Prokurator Generalny, zarzucając rozstrzygnięciu rażące naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 92 k.p.k. i art. 97 k.p.k. w zw. z art. 343 § 5 i § 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 2 k.p.k., polegające na niezasadnym uwzględnieniu dołączonego do aktu oskarżenia wniosku prokuratora o skazanie bez rozprawy J. W. i wydaniu na posiedzeniu, bez udziału oskarżonego, wyroku skazującego, pomimo że oskarżony przed terminem posiedzenia złożył pisemne oświadczenie wskazujące, że nie wyraża zgody na skazanie bez rozprawy, co nakazywało Sądowi uwzględnienie powyższego i skierowanie sprawy do rozpoznania na rozprawie, bądź w przypadku powzięcia wątpliwości co do treści pisemnego oświadczenia, wyjaśnienie powyższej kwestii poprzez wysłuchanie oskarżonego.

W oparciu o tak sformułowany zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w W..

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest zasadna i to w stopniu oczywistym w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

Trafnie dostrzegł skarżący, że Sąd Rejonowy w W., wydając zaskarżony wyrok, dopuścił się rażącego i mającego istotny wpływ na treść tego orzeczenia uchybienia (art. 523 § 1 k.p.k.). Procedując na podstawie art. 339 § 1 pkt 3 k.p.k. na posiedzeniu w przedmiocie wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego i orzeczenie uzgodnionych z oskarżonym kar i środków karnych (art. 335 § 2 k.p.k.) wydał wyrok odpowiadający w swej treści uzgodnieniom poczynionym w toku postępowania przygotowawczego - w sytuacji, gdy nie zachodziła podstawowa przesłanka do orzekania w trybie konsensualnym, a mianowicie zgoda oskarżonego. Wyrażone przez niego w dniu 29 września 2018 r. stanowisko, będące podstawą skierowania wniosku, w dacie procedowania przez Sąd uległo bowiem dezaktualizacji. Oskarżony złożył pismo, a wpłynęło ono do Sądu w dniu 19 października 2018 r., z którego jasno wynika, iż nie wyraża zgody na zaproponowany we wniosku kształt orzeczenia i kwestionuje swoje sprawstwo.

Wskazać należy, że cofnięcie przez oskarżonego zgody na skazanie bez przeprowadzenia rozprawy jest dopuszczalne, aż do momentu powstania stanu nieodwracalnego, jakim jest rozstrzygnięcie przez sąd w przedmiocie wniosku, czyli wydanie wyroku skazującego lub postanowienia o odmowie uwzględnienia wniosku (np.: wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 5 lutego 2013 r., III KK 252/12, LEX nr 1277741, z dnia 26 października 2016 r., II KK 255/16, LEX nr 2141219; podobnie również S. Steinborn „Odwoływalność oświadczeń woli a porozumienia w polskim procesie karnym”, Palestra 2001, nr 7 - 8, s. 29 – 55; T. Grzegorzczak, J. Tylman, „Polskie postępowanie karne”, Warszawa 2014, s. 729). W zaistniałej sytuacji, wobec niezrealizowania podstawowego formalnego warunku w postaci zgody oskarżonego, która uległa dezaktualizacji, nie mógł być zastosowany tryb procesowy przewidziany m. in. w przepisie art. 343 § 6 k.p.k.

Podzielić należy zdanie Prokuratora Generalnego, że niewątpliwie nie było podstaw do wydania merytorycznego rozstrzygnięcia, a sprawa winna podlegać rozpoznaniu na zasadach ogólnych.

Uwzględnienie wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego implikowało wydanie orzeczenia dotkniętego obrazą art. 343 § 7 k.p.k., która cechowała się stopniem rażącym i miała istotny wpływ na treść orzeczenia. Jedyną formą konwalidacji tego uchybienia było uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w W. do ponownego rozpoznania, w toku którego uwzględnione zostaną wyrażone powyżej uwagi, a procedowanie w przedmiocie odpowiedzialności karnej J. W.

będzie odbywało się na zasadach ogólnych - z uwzględnieniem przepisów prawa procesowego oraz materialnego.